

OCENJUJEMO

Gledališče

Liliana Corobca: *Kinderland* Mestno gledališče ljubljansko

★★★★★

Kinderland v režiji Daniela Daya Škufec prinaša intenzivno izkušnjo teatra, ki gledalca, bivajočega v pretežno virtualni resničnosti sodobnega sveta, pritegne v surovo, čutno »realno«. Pripoved – besedilo je intimna, minimalistična odrska priredba (Andrej Jaklič) istoimenskega romana Liliane Corobca – je v *Kinderlandu* prej zgolj eden izmed gledaliških elementov kot nosilec predstave. Tkivo tega odrskega dela enakovredno tvorijo luč, igra, gib, scenografija in zdi se, da so bolj od sledenja romaneskni predlogi ključni odmiki od nje: trije igralci ne odigrajo le zapuščenih moldavskih otrok, ki odraščajo brez matere in očeta, delovnih migrantov, ki se iz (revne) Moldavije preselita v Italijo (mama) in Rusijo (oče), temveč tudi lastne starše, sorodnike, sovaščane. Igrajo otroke – in hkrati odrasle, s čimer po eni strani udejanjajo besedilo, ki govori o otrocih, ki so prisiljeni odrasti, da postanejo starši drug drugemu, po drugi strani pa plastično prikazuje fluidnost identitete, zajema preteklost (otročstvo), v nekakšno vmesnost zataknjeno sedanost ter prihodnost (odraslost).

Skozi ta prehajanja se zdi, da na odru predvsem vznikajo trije neulovljivi posamezniki, ki predstavljajo zdaj arhetipe (siroto, bojevnika, skrbnika), zdaj primere, zglede neke družbene realnosti (trije zapuščeni otroci migrantov), zdaj kompleksne usode posameznikov, življenjske zgodbe, ki se preigravo od igrivega otroštva do zagrenjene, ranjene odraslosti. V tem smislu gledališka vzpostavitev likov presega osnovo, ki jo nudi roman in idejno razpira prostor, ki ga roman nakazuje. Prav zaradi te kompleksne interpretacije likov je predstava tudi idejno dobro razvejena: v predstavo sta vtakani tako zasebna kot javna sfera; domače nasilje, osamljenost, psihične stiske, strah pred osamljenostjo, pa tudi družbena realnost; revščina v državi, ki

sili odrasle, da odidejo in si služijo denar v tujini, pušča otroke, cele generacije, brez prihodnosti; v nekem smislu jih lahko imamo za 'zadnjo generacijo', generacijo, ki je izvržena iz ustaljenega, civiliziranega, kulturiziranega sveta – generacija, ki bo padla skozi tanek družbeni led, ki se ne ohranja, ki zelo jasno ne deluje več, in utonila. Generacija, ki ne bo več zagotavljala poceni delovne sile – in kdo bo potem gradil v Italiji, Španiji, Nemčiji? Po vsem svetu? Dobro idejno razdelavo predstave podpira tudi luč, ki je nosilec atmosfere in občutij – od tesnobnega utripanja disko luči med posilstvom, ki nato izzveni v močno utripanje ene same močne luči, ki daje vtis sirene rešilnega avtomobila, do pomirjujoče, intimne razsvetlitve s svečami, ki se pojavijo kot dobesedna luč v temi – sledi dobro umeščenemu prizoru, ki se v celoti odvije v temi, gledalci zgolj prisluhnejo pripovedi tihega otroškega glasu (Alma Polič).

Enako pomemben je gib – gre za predstavo z močnimi elementi fizičnega teatra, ki je intenziven, surov, občutja, ki se razvijajo skozenj, pa očiščena vsakršnega balasta. Toda na tej točki se pojavi zdrs, ki je ob prvi reprizi pustil grenak priokus: režijska, sceno-

grafska in igralska nespretnost so razlog, da je bila (sicer v svoji vlogi izvrstna) Ana Dolinar Horvat med predstavo kar dvakrat poškodovana: enkrat med prizorom davljenja, drugič med prizorom posilstva, ko ji je iz noge začela teči kri. Najprej je očitno težava oder, ki je zgrajen tako, da igralka med prizorom pretepa pade približno štirideset centimetrov globoko z roba odra v 'peskovnik' v sredini, potem režija, ki je slabo ocenila možnosti za poškodbe, in nazadnje igra – prizor davljenja, ki sta ga odigrala Ana Dolinar Horvat in Žan Perko, je bil točka, na kateri se je predstava prelomila: Perko je Ano Dolinar Horvat tako močno stiskal za vrat, da je bila igralka zaradi posledic tega prizora prisiljena zapustiti oder ter stopiti ven, po obkladek, težko je govorila. V predstavi, ki med drugim tematizira tudi nasilje nad žensko, je takšen spodrsrlaj posebej problematičen, a, jasno, v vsakem primeru nesprejemljiv. Igralki očitno ni bila zagotovljena potrebna varnost.

Razen tega gre za bogato odrsko delo, ki uspešno uprizori roman, a obenem uvede tudi dobre, učinkovite odmike od predloge in uspešno izkoristi vse gledališke elemente.

ANJA RADALJAC

